

ÇİFTÇİNİN SESİ

Bereket

12.
SAYI

MART 2023

Milli Gazete'nin Ücretsiz Ekidir.

**BAŞIMIZ SAĞ OLSUN
TÜRKİYE'M**

**PANCAR SAHİPSİZ!
ŞEKER DENETİMSİZ!**

Sadettin İNAN

Başımız sağ olsun Türkiye'm...

Pancar sahipsiz, şeker denetimsiz!

KAHRAMANMARAŞ merkezli depremlerde ülke olarak çok büyük felaket yaşadık. Kahramanmaraş, Adana, Adıyaman, Kilis, Osmaniye, Gaziantep, Malatya, Diyarbakır, Şanlıurfa, Elazığ ve Hatay'da resmi verilere göre 45 bin vatandaşımız hayatını kaybetti. Depremlerde 11 ilimiz yerle bir olurken, millet olarak da derinden yaralandık. Allah bizlere bir daha böyle büyük afetler yaşatmasın.

Milli Gazete olarak, şeker pancarının şeker sanayisi ve tarımsal üretim açısından önemine binaen dönem dönem Bereket eki çıkartarak, sektörde yaşanan sorunlarla ilgili kamuoyunu bilgilendiriyoruz.

İşte yeni bir ekle karşınızdayız.

Şeker üretiminde 2022-2023 kampanya dönemi, bütün şeker fabrikalarında tamamlanırken, birçok şeker fabrikası üretim kotasını tamamlayamadı. Sadece TÜRKŞEKER, 150 bin ton eksik şeker üretti. Kooperatif ve özel fabrikaların kotası kadar üretim yapıp yapmadıklarını ise bilemiyoruz. Çünkü bu bilgileri sağlıklı bir şekilde alabileceğimiz ne bir kurum var ne de bir adres!

TÜRKŞEKER açısından baktığımızda eksik şeker üretiminin birçok nedeni var ancak asıl etken, 'pancardaki sahipsizlik' ve 'şekerdeki denetimsizlik' ana unsur olarak karşımıza çıkıyor.

Bu nasıl olur demeyin, üretim açısından hiçbir sıkıntı yaşamadığımız pancar üretiminde öyle bir denetimsizlik ve başıboşluk var ki, gerekli tedbirlerin alınmaması durumunda ülkemizi pancar üretimi açısından iyi günler beklemiyor.

Biz bu ek çalışmamızda, doğrudan sektör yetkilileri ve çiftçilerle bire bir yaptığımız görüşmelerden elde ettiğimiz bilgilerle yaşanan sorunlara başlıklar halinde dikkat çekmeye çalıştık.

Özellikle şeker pancarında münavebe tehlikesi, Türkiye'nin gıda güvenliği açısından ciddi bir tehdit unsuru oluşturmaya başladı. 2018 yılında 10 şeker fabrikasının özelleştirilmesiyle birlikte pancar üretiminde sıkı bir şekilde uygulanan münavebe uygulaması neredeyse rafa kaldırılmış durumda. Münavebenin sıkı bir şekilde takip edilmemesi özelleştirilen şeker fabrikalarının işine gelirken, pancar ekili tarım arazilerimiz ise yavaş yavaş zehirlenmeye başladı.

Diğer yandan özelleştirilen şeker fabrikalarını denetleyen üst bir kurumun bulunmaması, bu bölgelerdeki çiftçi mağduriyetlerini artırırken, üretim şartnamasına uyulmamasından dolayı da

Türkiye'nin şeker üretimini riskli hale getiriyor.

Yine Türkiye'nin şekerde en hassas olduğu nişasta bazlı şekerler konusunda yaşanan derin sessizlik bizleri korkutuyor. Sadece bizleri değil, sektörde duyarlı insanları da endişelendiriyor.

Dikkat edin, 2018 yılına kadar yüzde 10 kotayı yeterli görmeyerek deyim yerinde ise her yıl ortalığı ayağa kaldırarak Bakanlar Kurulu kararı ile kotaları yükseltti-ren 5 nişasta bazlı şeker firması, 2018 yılında kotaların yüzde 2,5'a düşürülmesiyle birlikte derin bir sessizliğe büründüler.

Bu sizce normal midir?

Belki Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçilmesinden dolayı size normal gelebilir ancak sektörü takip eden bir gazeteci olarak bana hiç normal bir durummuş gibi gelmiyor.

Çünkü şeker sektörünün en önemli denetim ayağı olan Şeker Kurumu, 2018 yılında kotalar düşürülmeden önce kapatılmıştı. Yerine Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesinde Şeker Dairesi Başkanlığı kurulmuş olsa da 'etkin denetim konusu' siyasi müdahalelere açık hale getirilmiş oldu. Bunun yanında Daire Başkanlığının 'kapalı devre' çalışması da denetim zafiyeti konusunda ciddi kuşkuları beraberinde getiriyor.

Onun için eksik yönlerine rağmen şeker sektöründe etkin bir denetim görevini yerine getiren Şeker Kurumu'nun hem nişasta bazlı şeker üretiminde hem de özelleştirilen şeker fabrikalarında etkin bir denetimin yapılabilmesi için acilen yeniden ihdas edilmesi Türkiye'nin gıda güvenliği açısından hayati önem taşıyor.

Bunun dışında, TÜRKŞEKER, uygulanan yanlış politikalarından dolayı büyük bir borç batağına sürüklenirken, görevden alınan bir önceki Genel Müdür Mücahit Alkan döneminde yapılan ucuz şeker satışı ile kimlere nasıl bir kıyak geçildiğinin de kamuoyuna açıklanması gerekiyor. Bu konuda Türkşeker Tarım'ın bağlı olduğu Türkiye Varlık Fonu'nun Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığına yapılan 4 ayrı başvuruyu cevapsız bırakması dikkat çekicidir.

Özetle, Bereket ekinin 12'nci sayısında şeker pancarında ve şeker üretiminde yaşanan ancak gündeme gelmeyen sorunlara ışık tutmaya çalıştık.

Şekerde yaşanan 'artçı sorunlara' çözüm bulunması umuduyla...

Türkiye'nin gıda güvenliğinde büyük tehdit!

ŞEKER PANCARINDA MÜNAVEBE TEHLİKESİ!

TOPRAKLAR YAVAŞ YAVAŞ ZEHİRLENİYOR!

Şeker pancarı dünyada ve ülkemizde tarıma dayalı sanayi üretiminde stratejik bir öneme sahip tarımsal bitkilerin başında geliyor. Ülkemizde şeker, tamamen şeker pancarından üretilmekte ve yıllık yaklaşık 2.5 milyon ton üretimi ile Rusya, ABD, Almanya ve Fransa gibi ülkelerden sonra 5'inci sırada yer alıyor. Yaklaşık 350 bin çiftçi ailesi, yıllara göre 350-500 bin hektar arasında değişen ekim alanında şeker pancarı yetiştiriyor. Şeker pancarı ülkemizde tarım sektöründe ve tarıma dayalı sanayi üretiminde önemli bir rol oynarken, meydana getirdiği katma değerle önemini korumaya devam ediyor. Şekerin ekonomik değerinin yanı sıra oluşturduğu sosyal fayda, istihdam boyutu ve çiftçiyi ta-

rımsal üretime bağlı kılarak köyden kente göçü engelleyen kilit role sahip olması da ne kadar değerli bir ürün olduğunu ortaya koyuyor.

ŞEKER FABRİKALARININ ÖZELLEŞTİRİLMESİ ŞEKER PANCARINDA KONTROLSÜZ EKİMİ YAYGINLAŞTIRDI!

Türkiye'nin tarımsal üretiminde bu kadar stratejik bir önemi bulunan şeker pancarının, son yıllarda kontrolsüz bir şekilde ekiminin yapılması ülkenin gıda güvenliğini de tehlikeye atıyor. Şeker Kurumu'nun kapatılması, şeker pancarı üretiminin kontrol ve denetiminin sağlıklı bir şekilde yapılmamasına neden olurken, özellikle 2018 yılında kamuya ait 10 şeker fabrikasının özelleştirilmesiyle birlikte

şeker pancarında kontrolsüz ekimin giderek yaygınlaşmasına neden oldu.

MÜNAVEBELİ TARIM NE DEMEK?

Münavebe uygulaması farklı bitkilerin birbirini takip edecek şekilde ve belirli bir sıra ile aynı tarlada yetiştirilmesi olup, sabit ve değişken (yıllara göre) özellik göstermektedir. Sabit ekim sisteminde bitkiler düzenli bir sıra ile birbirini takip ederler ve belirli bir yılda ekim nöbeti tamamlanır.

Şeker pancarı üretiminde Türkiye geneli ortalama 4'lü münavebe uygulanırken, bu kural son yıllarda bozulurken, kontrolsüz üretim hâkim olmaya başladı. Şeker pancarında kontrolsüz üretim, hem toprak hastalıklarına kapı aralarken, yeraltı su kaynaklarını da tehlikeye atıyor.

Türkiye tarımsal üretiminin stratejik ürünü şeker pancarı, büyük tehlike altında. Şeker fabrikalarının özelleştirme kapsamından çıkarılarak Türkiye Varlık Fonu'na devredilmesiyle birlikte şeker üretiminin geleceği büyük bir tehlikeden kurtarılırken, pancar üretiminde münavebeye uyulmaması yeni bir tehlikeyi gündeme getirdi. Özellikle 2018 yılında kamuya ait 10 şeker fabrikasının özelleştirilmesiyle birlikte şeker pancarı üretiminde münavebe uygulaması neredeyse rafa kaldırılmış durumda. Münavebeye uyulmaması, şeker pancarı tarımının sürdürülebilirliğini de tehlikeye atıyor.

**BÖYLE GİDERSE PATATES
TARLALARINDA GÖRÜLEN
HASTALIKLAR PANCAR EKİLİ
ALANLARDA DA GÖRÜLECEK!**

Ülkemiz için stratejik bir ürün olan şeker pancarında münavebeye uyulmaması öyle bir hal aldı ki, ülkenin gıda güvenliğini ciddi anlamda tehdit etmeye başladı. Mevcut şartlarda şeker pancarı dışında alıcısı belli olan, aynı ve nakdi avansları olan başka bir ürün olmadığından üreticiler maalesef kiraladıkları ya da icarladıkları tarlalara ard arda şeker pancarı ekerken, bu

ekimlerin de kontrol edilmemesi hem polar şeker varlığını azaltırken hem de Niğde'nin bazı bölgelerinde her yıl patates ekilen tarlalarda görülen ve tedavisi uzun yıllar süren toprak hastalıklarına kapı aralıyor. Şeker pancarı üretimini tehdit eden münavebe konusunda gerekli tedbirlerin acilen alınmaması durumunda pancar ekilen tarlaların büyük bir bölümünde yaygınlaşacak olan başta nematod ve benzeri toprak hastalıkları artacak ve bu tarlalarda uzun yıllar şeker pancarı tarımı yapılamayacak.

**ŞEKER FABRİKALARI ÖZELLEŞTİRİ
LEN BÖLGELERDE ÇİFTÇİ MAĞDUR
EDİLEREK ÜRETİMDEN
UZAKLAŞTIRILIRKEN,
FABRİKALAR BAŞKA
BÖLGELERDEN PANCAR
TEDARİK EDİYOR!**

Şeker pancarında münavebeli üretim modelinin bozulmasının temelinde 2018 yılında uygulanan yanlış özelleştirme politikası yatıyor. 10 şeker fabrikasının özelleştirilmesiyle birlikte, bu bölgelerde ciddi çiftçi mağduriyetleri gündeme gelmeye başladı. Özel şeker

fabrikalarının pancar analizleri başta olmak üzere, pancar alım politikası ve çiftçiye davranış şekilleri çiftçiyi pancar üretiminden uzaklaştırırken, özel fabrikalar da üretim kotalarını doldurmak için bulundukları bölgede kendi çiftçisine ektiremediği pancarı farklı bölgelerden taşımaya başladılar.

Şeker pancarı üretiminde yerindelik ilkesine uyulmamasından dolayı Konya Bölgesinden 1100 km mesafedeki fabrikalara pancar taşınırken, bu da toprak hastalıkları ile yeraltı su kaynaklarını tehdit ediyor. Özellikle obruk oluşumunun en yoğun görüldüğü Konya'nın Karapınar ilçesinde yıllık yaklaşık 2 milyon ton pancar ekilirken, bu ekilen pancarın da 1 milyon tonunun Konya bölgesi dışındaki fabrikalara taşınması şeker pancarı üretimindeki kontrolsüzlüğü gözler önüne seriyor.

TÜRKŞEKER HÂKİMİYETİNİ KAYBEDERKEN ŞEKER DAİRESİ DE GÖZ YUMUYOR!

Şeker pancarında çiftçi ile yapılan sözleşmeler tamamen özel şeker fabrikalarının inisiyatifine bırakılarak TÜRK-ŞEKER devre dışı bırakılırken, Şeker Dairesi de özel fabrikaların siyasi baskılarından dolayı görevini yapmaması şeker pancarında kontrolsüz üretimi resmen bir kural haline getirdi. Özelleştirilen şeker fabrikalarında üretim kotalarının nasıl doldurulduğuna dair hiçbir sağlıklı bilgiye ulaşılamazken, Şeker Dairesi'nin özel şeker fabrikalarında çiftçi aleyhine olan uygulamalara göz yumması ülkenin pancar üretimini tehlikeye atıyor.

KÜSPEYE SU KATAN FABRİKAYA ŞEKER DAİRESİ HİÇ BİR İŞLEM YAPMADI!

2018 yılında özelleştirilen Erzurum Şeker Fabrikası'nın besici ve üreticiye sattığı küspeye su kattığına dair

görüntüler ortaya çıkarken, Şeker Dairesi'nin üreticiyi aldatmaya yönelik bu girişiminden dolayı fabrikaya hiçbir cezai müeyyide ve yaptırımda bulunmaması, özel şeker fabrikalarının çiftçi karşısında nasıl korunup kayrıldığını gözler önüne sermişti.

ŞEKER DAİRESİ GÖREVİNİ YAPARSA ÖZEL FABRİKALARIN BİRÇOĞU ÜRETİM KOTASINI DOLDURAMAYARAK, ŞEKER KOTASINI DEVLETE DEVRETMEK ZORUNDA KALACAK!

Şeker Dairesi'nin saha kontrollerini sağlıklı bir şekilde yapması durumunda, özel şeker fabrikaları farklı bölgelerden kontrolsüz bir şekilde pancar alımı yapamayacak ve üretim kotalarını dolduramayacak. Doldurulamayan üretim kotaları da devlete geri devredilecek. İşte bundan dolayı, siyaseten de güçlü olan fabrika sahipleri Şeker Dairesi'nin saha kontrollerini etkin bir şekilde yapmamasından dolayı, dolaylı yoldan korunup kollanıyor.

KONYA BÖLGESİNDEN 1100 KM MESAFEDEKİ ALPULLU'YA PANCAR TAŞINIYOR!

Şeker pancarında kontrolsüz üretim ve münavebeye uyulmamasının en çarpıcı örneğini Konya Bölgesinden 1100 km mesafede Alpullu'ya pancar taşınması oluşturuyor. Konya bölgesinden sadece Alpullu'ya değil Adapazarı, Amasya, Çorum, Aksaray, Bor, Afyon ve Kütahya şeker fabrikalarına da pancar taşınıyor. Hatta öyle ki, Konya bölgesinden farklı bölgelere en yoğun pancar transferi obruk oluşumunun en fazla görüldüğü Karapınar'dan gerçekleştiriliyor. Obruk oluşumlarında yeraltı su kaynaklarının kontrolsüz bir şekilde kullanılması başat rol oynarken, bunun tek sorumlusu da şeker pancarı üretimi gösterilmeye çalışılıyor. Ancak şeker pancarındaki kontrolsüz üretim gözden kaçırılıyor. Konya bölgesinde (Konya-Ilgın-Ereğli-Çumra) şeker fabrikaları bulunurken, bu bölgede sadece bu fabrikaların

Şeker Kurumu'nun kapatılarak yerine Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesinde Şeker Dairesi Başkanlığı'nın kurulması, şeker piyasasında kontrolsüzlüğün ve denetimsizliğin hakim olmasına neden oldu. 2018 yılında 10 şeker fabrikasının özelleştirilmesiyle birlikte bu bölgelerde çiftçi mağduriyetlerinin artması, çiftçiye üretimden uzaklaştırırken, özel fabrikalar da kendi bölgelerinde ektiremediği pancarı farklı bölgelerden tedarik etme yoluna gitti. Bu da şeker pancarında kontrolsüz üretimi yaygınlaştırırken, Türkiye'nin gıda güvenliğini de tehlikeye atıyor.

üretim kotaları kadar şeker pancarı üretilmiş olsa yeraltı su kaynakları da hunharca kullanılmamış olacak.

KONYA BÖLGESİNDE 4 FABRİKA OLMASINA RAĞMEN 12 FABRİKAYA PANCAR GİDİYOR

Konya bölgesinden (Konya-Ilgın-Ereğli-Çumra) olmak üzere 4 şeker fabrikası bulunurken, yerindelik ilkesine uyulmamasından dolayı bu fabrikaların dışında Alpullu ve Adapazarı başta olmaz üzere Amasya, Çorum, Aksaray, Bor, Afyon ve Kütahya şeker fabrikalarına da pancar taşınıyor. Konya bölgesinde bulunan 4 şeker fabrikasının dışında bölge dışındaki 8 fabrikaya da

pancar taşınması, bu bölgede kontrolsüz bir şekilde pancar ekimi yapıldığını ortaya koyarken, pancardaki bu kontrolsüz ekim de yeraltı su kaynaklarına ciddi anlamda zarar verirken, toprak hastalıklarına da zemin hazırlıyor.

KARAPINAR 'DA ÜRETİMİ YAPILAN 2 MİLYON TON PANCARIN YARISI FARKLI BÖLGELERE TRANSFER EDİLİYOR

Konya'da obruk oluşumu en yoğun Karapınar ilçesinde yaşanıyor. Karapınar aynı zamanda pancar üretiminin de en yoğun yapıldığı bir ilçe. Ancak bu ilçede üretilen şeker pancarı sadece Konya bölgesi hinterlandındaki fabrikalara

değil farklı bölgelerdeki 8 fabrikaya da buradan pancar taşınıyor. Kendi bölgesinde pancar üretimi yaptıramayan özel fabrikalardan Çorum, Aksaray, Bor, Afyon ve Kütahya şeker fabrikaları da bu bölgeden pancar tedariki yapıyorlar. Karapınar'da yıllık yaklaşık 2 milyon ton üretilen pancarın yarıya yakını bu fabrikalar tarafından işleniyor.

ACİLEN ÖNLEM ALINMAZSA TÜRKİYE YAKIN GELECEKTE PANCAR ÜRETİMİNDEN UZAKLAŞACAK

2018'de yapılan özelleştirmelerle birlikte şeker pancarında kontrolsüz üretim giderek yaygınlaşırken, bu durum

pancar üretiminde en kritik münavebe uygulamasını da ortadan kaldırdı. Bu durum şimdilik bir sorun olarak görülmesine de yakın gelecekte Türkiye'nin pancar üretimine büyük bir darbe vuracak. Onun için stratejik ürün şeker pancarının üretiminin devamlılığı ve gıda güvenliği için acilen münavebeye getirilerek pancar üretim sahalarında Türkşeker'in hakimiyetinin artırılması gerekiyor.

MİLLİGAZETE

YENİ NEŞRİYAT A.Ş ADINA
SAHİBİ ve
GENEL MÜDÜR
Ömer Yüksel ÖZEK

Genel Yayın
Yönetmeni
Mustafa KURDAŞ

Yazı işleri
Müdürü
Ercan ÖZCAN

Ankara Temsilcisi
Mustafa YILMAZ

Sorumlu Yazışleri Müdürü
Adnan ÖKSÜZ

Editör
Sadettin İNAN

Reklam Koordinatörü
Ertuğrul KÖSE

Grafik Tasarım
Osman ER

www.milligazete.com.tr
reklam@milligazete.com.tr
(0212) 697 10 00

REKLAM TEL:
(0 312) 284 65 81
285 28 16

Baskı:
YENİ DEVİR
MATBAACILIK VE
GAZETECİLİK A.Ş.

**ILGIN ŞEKER FABRİKASI ŞEKER KOTASINI DOLDURAMAZKEN,
FABRİKA HİTERLANDINDA YETERLİ PANCAR ÜRETİMİ OLMAYAN ALPULLU ŞEKER
FABRİKASI İSE KOTASININ ÜSTÜNDE ŞEKER ÜRETTİ...**

BİNBİR GIDA

PANCARI NEREDEN BULDU?

Alpullu Şeker Fabrikası'nı 2018 yılında yapılan özelleştirme ihalesi ile satın alan Binbir Gıda'nın fabrika sahasında yeterli pancar üretimi olmamasına rağmen 2022-2023 pazarlama yılında kendisine tanımlanan 25 bin ton şeker kotasının üstüne çıkarak 35 bin ton şeker üretmesi, şeker sektöründe yaşanan kontrolsüzlüğü ve denetimsizliği gözler önüne sererken, "Binbir Gıda pancarı nereden buldu?" sorusunu gündeme getirdi.

ŞEKER pancarında münavebe uygulamasının nasıl rafa kaldırıldığını Binbir Gıda tarafından üretilen şeker miktarı ortaya koyuyor. 2018 yılında özelleştirilen ve Binbir Gıda tarafından satın alınan Alpullu Şeker Fabrikası'nın 2022/2023 pazarlama yılı şeker kotası 25 bin ton olmasına rağmen kotasının tam 10 bin ton üstünde 35 bin ton şeker üretti. Fabrika hinterlandında şeker pancarı ekimi çok düşük olmasına rağmen Binbir Gıda'nın şeker kotası karşılığı 178 bin 500 ton pancarın da üstüne çıkarak tam 250 bin ton pancar işleyerek 35 bin ton şeker üretmesi, şeker pancarında münavebe uygulamasının sabote edilerek, özel şeker fabrikalarına nasıl kıyak geçildiğini gözler önüne seriyor.

**ŞEKER DAİRESİ BAŞKANLIĞI
TOPRAKLARIN ZEHİRLENMESİNE
DUYARSIZ KALIRKEN
KAMU ŞEKER FABRİKALARININ DA
ZARAR ETMESİNE ZEMİN
HAZIRLIYOR!**

Binbir Gıda'nın, Alpullu Şeker Fabrikası hinterlandında yeterli pancar üretimi bulunmamasına rağmen kotasının çok üstünde bir şeker üretmesi, söz konusu pancarın başka bölgelerden kontrolsüz bir şekilde fabrika alanına taşındığını belgelerken, bu durum Türkiye'nin sözleşmeli üretim modelini en başarılı uyguladığı şeker pancarı üretimindeki kontrolsüz ekimin hangi boyutlara geldiğini ortaya koyuyor.

**PANCAR BÖLGESİ OLMASINA RAĞMEN
KAMU ŞEKER FABRİKASI KOTASINI
TAMAMLAYAMADI!**

Şeker pancarında münavebeye uyulmadan yapılan ekimler toprakların zehirlenmesine zemin hazırlarken, kamu şeker fabrikalarının da kotası kadar üretim yapamayarak zarar etmesine neden oluyor. Örneğin verimlilik açısından Türkiye'nin sayılı şeker fabrikalarından olan ve pancar ekiminin en yoğun olduğu Konya'da

şeker üretememesinin ana nedeni olarak bölgeden diğer fabrikalara kontrolsüz bir şekilde pancarın taşınmasını gösteriyor.

**BİR YAPTIRIM UYGULANMADIĞI İÇİN
C ŞEKERİ A ŞEKER OLARAK
SATILABİLİYOR!**

Aslında kota üstünde şeker üretimi, C şeker kapsamında daha düşük fiyattan satıldığı için fabrikalar için tercih edilen bir durum değil. Ancak şekerin üretiminde

**BİNBİR GIDA HANGİ ÇİFTÇİ İLE NASIL
BİR SÖZLEŞME İMZALADI?**

Binbir Gıda'nın 2022/2023 pazarlama yılında işlediği 250 bin ton şeker pancarını hangi çiftçilerle nasıl bir sözleşme kapsamında tedarik ettiği bilinmezken, Şeker Dairesi Başkanlığının özel ve kooperatif fabrikalarının çiftçilerle yapılan sözleşmeler ve üretim miktarları hakkında hiçbir bilgi paylaşımında bulunmayarak, şeker üretimine dair bütün süreci kamuoyundan gizlemesi de dikkat çekiyor. Bu kapsamda Şeker Dairesi Başkanlığının kamuoyuna şu soruların cevabını vermesi gerekiyor.

**KAMUOYU ŞEKER DAİRESİ
BAŞKANLIĞINDAN BU SORULARIN
CEVABINI BEKLİYOR**

Binbir Gıda, 2022/2023 pazarlama yılında çiftçilerle pancar ekimi için yaptığı sözleşme miktarı ne kadardır? 25 bin ton şeker kotasına karşılık 178 bin 500 ton şeker pancarı işlenmesi gerekirken, kotanın üstü işlenen 71 bin 500 ton şeker pancarı hangi bölgelerden ve hangi izinle tedarik edilmiştir? Fabrika sahası dışında pancar alımlarına hangi şartlarda izin verilmektedir? Münavebeye aykırı bir şekilde usulsüz pancar alımlarına karşı cezai müeyyide uygulanıyor mu? Binbir Gıda'nın kota üstü üretilen 10 bin ton şeker piyasa hangi fiyattan satılmıştır? Pancar üretiminde münavebeye uyulması için bir denetim yapılıyor mu? Münavebeye uyulmaması durumunda bir yaptırım söz konusu mudur?

bulunan Ilgın Şeker Fabrikası, bu yıl şeker kotasını tamamlayamadı. 135 bin ile 140 bin ton şeker üretme kapasitesi bulunmasına rağmen bu yıl üretimi 110 bin tonda kaldı. Yetkililer, bölgede geçtiğimiz yıllara göre pancar ekiminde bir azalma olsa da Ilgın Şeker Fabrikası'nın kotası kadar

ve pazarlanmasında yaşanan denetimsizlik bu konuda da firmalara büyük bir kolaylık sağlıyor. Şeker sektöründe yaşanan denetimsizlikten dolayı, firmalar C şekerini bile çok rahat A şeker kapsamında piyasaya satarak büyük bir rant elde edebiliyorlar.

YANLIŞ ŞEKER SATIŞ POLİTİKASININ TÜRKİYE'YE FATURASI AĞIR OLDU...

Türkiye'deki Şeker Fabrikaları Haritası

**33 ŞEKER
FABRİKASI
BULUNAN
TÜRKİYE**

**2022'DE
600 BİN
TON
ŞEKER
İTHAL
ETTİ!**

DÜNYADA 52 ülkede şeker pancarı üretilirken, Türkiye %9,1'lik pay ile Rusya, ABD, Fransa ve Almanya'nın ardından 5'inci sırada yer alıyor. Pancar üretiminde böylesine önemli bir güce sahip olan Türkiye'nin şekerde yıllardır uyguladığı 'kendine yeterlilik' politikası, 2022 yılında izlenen yanlış şeker satış uygulamasından dolayı iflas etti. Yurdun dört bir tarafına yayılmış 33 şeker fabrikası ile ciddi bir üretim yeteneğine sahip olan Türkiye, izlenen yanlış şeker satış politikasından dolayı geçtiğimiz yıl tam 600 bin ton şeker ithal ederek tarihe geçti. İthal edilen 600 bin ton şekerin 400 bin tonunun vatandaşın kendi tüketiminde, 200 bin tonunun da DİR kapsamında kullanıldığı düşünülüyor.

ŞEKER İTHALATINA SATILAN 10 ŞEKER FABRİKASININ İKİ KATINDAN FAZLA PARA ÖDENDİ

Türkiye, 2022 yılında ithal ettiği 600 bin ton şekerle 439 milyon dolar para ödedi. İthal edilen şekerin TL karşılığı ise 8.2 milyar lira ediyor. 2018 yılında 10 şeker fabrikası ise 3.5 milyar liraya satılmıştı. Şeker fabrikaları 5 taksit ve Türk Lirası karşılığında satılırken, kurlardaki artışta kamunun bu satıştan ciddi zarar etmesine neden olmuştu. Geline nokta devlet 10 şeker fabrikasının satışından elde ettiği 3.5 mil-

yar lira gelirin tam iki katından fazla bir kaynağı 2022 yılında yaptığı şeker ithalatına ödemiş oldu. Yanlış özelleştirme politikası ve yanlış şeker satış politikasından dolayı Türki-

ye 24 yıl sonra şekerini de ithal etmeye başlarken, 33 şeker fabrikasına rağmen şekerin de ithal edilmesi hükümetin uyguladığı tarım politikasının ciddi anlamda sorgulanmasını gündeme getirdi.

TÜRKİYE'NİN DİR KAPSAMINDA YAPTIĞI ŞEKER İTHALATI 150-200 BİN TON ARASINDA SEYREDİYOR

TÜİK Dış Ticaret verilerine göre Türkiye, 2022'nin 12 ayında toplam 600 bin ton şeker ithal etti. Türkiye'nin DİR kapsamında şeker ithalatı yıllar-

ra göre ortalama 150 bin ile 200 bin ton arasında değişirken, 2022'nin 12 ayında ithal edilen 600 bin ton şekerin 400 bin tonunun piyasaya sürüldüğü düşünülüyor.

ŞEKER İTHALATI PIYASANIN ARZ TALEP DENGESİNİ BOZDU!

Türkiye'nin ihtiyacı olmadığı halde 2022 yılında yoğun bir şekilde şeker ithal edilmesi piyasanın arz-talep dengesini bozarken, yeni kampanya döneminde üretilen şekerler de stokta kaldı. Talepteki daralmadan dolayı şeker fabrikaları, geçtiğimiz yıl 435 liradan aldıkları pancarın karşılığı ürettikleri şekerini 18 liradan satarken, bu yıl 1450 liradan aldıkları pancarın karşılığı ürettikleri şekerini ise 18 liradan satamayacak duruma geldi.

MARKETLERDE ŞEKER FİYATI 21 LİRAYA KADAR DÜŞTÜ!

İthal edilen şekerden dolayı Türkiye'nin yeni kampanya dönemine 300 bin ton şeker stoku ile girdiği düşünülürken, bu stok miktarı da yeni üretilen şekerlerin pazarlanmasını zorlaştırıyor. Talep daralmasından dolayı şekerin fabrika satış fiyatı 18 lira bandında seyrederken, perakende satış fiyatı da 21 liraya kadar düştü. Şeker fiyatları, geçtiğimiz yıl yaşanan şeker krizinden dolayı 30 liraya kadar çıkmıştı. Şeker ithalatı yapılırken şeker fiyatları düşmezken, yerli şeker üretimiyle birlikte fiyatların düşmesi de düşündürücü bulunuyor.

TÜRKİYE BAKKALDA SATILAN ŞEKERİ BİLE İTHAL EDER HALE GELDİ!

Türkiye, pancar üretiminde dünyanın sayılı ülkelerinin başında gelirken, üretilen pancar 33 fabrikada işlenerek şekerle dönüştürülüyor. Ülkemizde devlete ait 15, özel sektöre ait 12 ve pancar kooperatiflerine ait 6 şeker fabrikası bulunuyor. Pancar ve şeker üretiminde söz sahibi olan Türkiye'nin DİR kapsamının dışında market ve bakkallarda satılan şekerini bile ithal edecek duruma gelmesi, tarımda yaşanan acı çelişkiyi gözler önüne seriyor.

ŞEKER-İŞ SENDİKASI ORTAYA ÇIKARDI ŞEKER DAİRESİ BAŞKANLIĞI ÜSTÜNÜ ÖRTTÜ!

ÖZELLERE 'MÜCBİR' KİYAK!

Türkiye'de kamu, kooperatif ve özel fabrikalar olmak üzere toplam 33 şeker fabrikası bulunurken, fabrika bazında üretim miktarları açıklanmadığı için özelleştirilen şeker fabrikalarının üretim taahhütlerini gerçekleştirip gerçekleştirmedikleri de takip edilemiyor. Şeker-İş Sendikası, 2019-2020 pazarlama yılında Erzurum, Alpullu, Elbistan ve Muş Şeker fabrikasının özelleştirme ihalesindeki taahhütlere uymayarak 71 bin ton eksik şeker üretildiğini tespit etmesi üzerine Özelleştirme İdaresi'nin ve Şeker Dairesi Başkanlığı'nın gerekli yaptırımları uygulamak yerine 'mücbir sebep' bahanesiyle 4 fabrikaya büyük bir kıyak geçmişlerdi.

Bu 4 fabrikanın dışında kamu, özel ve kooperatif fabrikalarının tamamı üretim taahhütlerini yerine getirdiği bir dönemde ortada mücbir sebebi haklı gösterecek bir durum olmamasına rağmen Erzurum, Alpullu, Elbistan ve Muş şeker fabrikalarının böyle bir kılıfla aklanması sektördeki yaşanan denetim zafiyetini ve keyfiliği gözler önüne seriyor. Sektördeki denetim zafiyeti ve keyfilik ise Türkiye'nin toplam şeker üretimini büyük bir belirsizliğe sürüklüyor.

ŞEKER piyasasında etkin bir denetim yapılamadığı için 2018 yılında özelleştirilen 10 şeker fabrikasının şeker üretimi ile ilgili sağlıklı bilgiler alınamıyor. Şeker üretiminde 2019-2020 pazarlama yılında 4 şeker fabrikasında patlak veren mücbir sebep skandalının üstü örtülürken, Şeker Dairesi Başkanlığının ihale şartnamesine aykırı hareket eden fabrikalarla ilgili hiçbir işlem yapmayarak, Erzurum, Alpullu, Elbistan ve Muş şeker fabrikasını alan firmalara büyük bir kıyak geçmesi, özelleştirilen şeker fabrikalarındaki şeker üretim verilerini de tartışmalı hale getiriyor.

4 FABRİKANIN TEMİNATLARI İRAD KAYDEDİLEREK ÜRETİM YAPMADIKLARI KOTALARI TÜRKŞEKER'E DEVREDİLMESİ GEREKİYORDU!

Bilindiği üzere 2019-2020 pazarlama yılında Erzurum, Alpullu, Elbistan ve Muş Şeker fabrikalarının kendilerine tanınan şeker kotasının yüzde 90 altında üretim yaptıkları tespit edilmişti. İhale şartnamesine göre, üretim taahhüdünü yerine getirmeyen bu fabrikaların mevcut pazarlama yılına ait teminatları irat kaydedilerek, üretilmeyen şeker kadar

kotası da Türkşeker'e devredilmesi gerekiyordu. Şeker Dairesi Başkanlığı, ihale şartnamesinde bulunmamasına rağmen fabrikaların mücbir sebep gerekçesini haklı bularak, söz konusu fabrikalara hiçbir şekilde cezai müeyyide uygulamamıştı. Söz konusu fabrikalardaki üretim şartına aykırı durumun, Şeker-İş Sendikası'nın kuşkulananmasının üzerine ortaya çıkarılması da kamu kurumlarında yaşanan yönetsel sıkıntıyı da gözler önüne seriyor. 2019-2020 pazarlama yılında Erzurum, Alpullu, Elbistan ve Muş Şeker fabrikalarında toplam 71 bin ton eksik şeker üretildiğinin ortaya çıkmasına rağmen TÜRKŞEKER'in bu dönemde ilişkin hazırladığı 2019 yılı sektör raporunda eksik üretimin gizlenmesi, kamu kurumlarının yayınladığı verilerin de sorgulanmasını gündeme getirmişti.

ÖZELLEŞTİRİLEN ŞEKER FABRİKALARINI DENETLEYEN BİR YAPI VAR MI?

Şeker piyasasında etkin bir denetim görevi gören Şeker Kurumu'nun kapatılarak, Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesinde Şeker Dairesi Başkanlığı'nın kurulması ve Daire Başkanlığının siya-

si atama ile eski bir belediye başkanı tarafından 3 yıldır vekaleten yönetilmesi, nişasta bazlı şeker fabrikalarında olduğu gibi özelleştirilen şeker fabrikalarında da yaşanan denetim sorununu ortaya koyuyor.

ERZURUM ŞEKER FABRİKASI'NDA KÜSPENİN YETİŞTİRİCİYE SULANDIRILARAK SATILDIĞI ORTAYA ÇIKMIŞTI!

2020 yılında özelleştirilen Erzurum Şeker Fabrikası'nda küspenin sulandırılarak üreticiye satıldığına dair ortaya şok görüntüler çıkarken, Şeker Dairesi Başkanlığının üreticiyi aldatmaya yönelik bu işlem karşısında bile hiçbir işlem yapmaması, Şeker Dairesi Başkanlığındaki denetim zafiyetini ortaya koyarken, siyasi müdahalelerin de hangi boyutlara geldiğini göstermişti.

ŞEKER ÜRETİM RAKAMLARI FABRİKA FABRİKA AÇIKLANMIYOR!

Türkiye'de kamu, kooperatif ve özel fabrikalar olmak üzere toplam 33 şeker fabrikası bulunurken, fabrika bazında üretim miktarları açıklanmadığı için özelleştirilen şeker fabrikalarının üretim taahhütlerini gerçekleştirip gerçekleştirmedikleri de takip edilemiyor.

ŞEKER-İŞ SENDİKASI'NIN DANIŞTAY'A AÇTIĞI DAVA DEVAM EDİYOR!

Özelleştirilen şeker fabrikalarında oynanan mücbir sebep oyununa karşı TÜRKŞEKER ve Şeker Dairesi Başkanlığı tarafından hiçbir işlem yapılmazken, Şeker-İş Sendikası, özelleştirilen şeker fabrikalarının kendi eksikliklerinden kaynaklanan üretim eksikliğinin objektif bir kritere dayandırılmadan mücbir sebep gösterilmesinin ihale şartnamesine aykırı olduğunu gerekçe göstererek, Erzurum, Alpullu, Elbistan ve Muş Şeker fabrikaları hakkında verilen kararın iptal edilmesi için Danıştay'a dava açmıştı. Danıştay 13'üncü Dairesi, Şeker-İş Sendikası'nın yaptığı başvuruyu ret ederken, sendika bu karara itiraz etti. Temyiz davası ise halen devam ediyor.

TÜRKİYE’NİN STRATEJİK ŞEKER SEKTÖRÜ 3 YILDIR ESKİ BİR BELEDİYE BAŞKANI TARAFINDAN VEKÂLETLE YÖNETİLİYOR!

**GIDA
GÜVENLİĞİ
İÇİN**

ŞEKER KURUMU ACİLEN YENİDEN İHDAS EDİLMELİ!

Türkiye’nin geçtiği-miz yıl yaşadığı şeker krizi, özelleştirilen şeker fabrikalarında çiftçinin yaşadığı mağduriyet ve en önemlisi nişasta bazlı şekerlerin (NBŞ) üretiminde denetimlerin sağlıklı yapıl-madığına yönelik ciddi kaygılar, kapatılan Şeker Kurumu’nun Türkiye’nin gıda güvenliği açısından ne kadar önemli ol-duğunu bir kez daha gözler önüne serdi. Şeker sektöründe etkin bir denetim görevi gören Şeker Kurumu’nun kapatılmasıyla birlikte şeker sektöründe üretim, planlama ve denetim gibi üç önemli unsur tamamen siyasi müdahalelere açık hale getirilirken, bu da ülkenin gıda arz güvenliğini tehdit ediyor.

ŞEKER Kurumu, şeker piyasasında düzenleyici ve denetleyici kurum olarak, “Bağımsız İdari Otorite” niteliğinde bir yapıda görev yapıyordu. Kurumun karar verici organı niteliğindeki ‘Şeker Kurulu’ devlet ve sektör paydaşlarını içine alacak bir anlayışla ve 7 üyeden oluşturulmuştu. Şeker sektöründe kararlar tamamen sektör yetkilileri tarafından alınıyordu. Kurulda, o tarihteki ünvanlarıyla; Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, sakaroz kökenli şeker üreten en büyük kamu şirketi (Türkşeker) temsilcileri 4 üye ile devlet tarafını oluştururken, sakaroz kökenli şeker üreten en büyük özel şirket, Pankobirlik ve nişasta kökenli şeker üreten şirket temsilcileri 3 üye ile diğer paydaşları temsil etmek üzere yer almışlardı. Böylece karar alıcı organda sektör paydaşları yer alırken, şeker sektöründe katılımcı bir yönetim anlayışı oluşturulmuştu.

DEVLETEN HİÇ BİR ÖDENEK ALMIYORDU!

Kapatılan Şeker Kurumu, devletten hiçbir şekilde bütçe/destek almadan, faaliyetlerini şeker üreticisi şirketlerden tahsil edilen katkı payları ve idari para cezalarından elde edilen gelirlerle sürdürüyordu.

ŞEKER KURUMU 2017’DE 696 SAYILI KHK İLE KAPATILDI!

Ülkenin gıda arzında stratejik bir sektör olan şeker sektöründe önemli bir görevi üstlenen Şeker Kurumu, 24/12/2017 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan 696 sayılı KHK ile kapatılarak, Kurumun görev ve yetkileri tamamen Tarım ve Orman Bakanlığı’na devredildi.

ŞEKER SEKTÖRÜ SİYASİ MÜDAHALELERE AÇIK HALE GETİRİLDİ!

Şeker Kurumu kapatılarak bütün görev ve yetkilerinin Tarım ve Orman Bakanlığı’nda oluşturulan Şeker Dairesi Başkanlığı’na devredilmesi, sektör temsilcilerinin karar verme

süreçlerini ortadan kaldırırken, sektörle ilgili alınan kararları da siyasi müdahalelere açık hale getirdi.

TÜRKİYE’NİN ŞEKER SEKTÖRÜ ESKİ BİR BELEDİYE BAŞKANI TARAFINDAN 3 YILDIR VEKÂLETLE YÖNETİLİYOR!

Şeker sektörü ile ilgili kararlar, 2017 yılına kadar 3 Bakanlık temsilcisi, Türkşeker, Konya Şeker, Pankobirlik ve NBŞ firmalarının temsilcilerinden oluşan 7 kişilik Şeker Kurulu tarafından alınırken, Şeker Kurumu’nun kapatılmasıyla birlikte bu kararlar tamamen Şeker Dairesi Başkanlığı’na devredildi. Şeker Dairesi Başkanlığı’na böylesine önemli görevler yüklenirken, Şeker Dairesi Başkanlığı’na 2020 yılında şeker sektörü ile ilgili hiçbir alakası olmayan eski Ardeşen Belediye Başkanı Mümtaz Sinan’ın dönemin Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli tarafından görevlendirilmesine rağmen Sinan’ın Cumhurbaşkanlığı kararı yayınlanmadan bu görevini 3 yıldır vekâleten yürütmesi, şeker gibi stratejik bir sektörün nasıl yönetildiğini gözler önüne seriyor.

KARARNAMESİ BİLE YAYINLANMAYAN BAŞKAN TARAFINDAN YÖNETİLEN BAŞKANLIK ŞEKER SEKTÖRÜNDE NASIL DENETİM YAPACAK?

Türkiye geçtiğimiz yıl ülkede yeterli şeker bulunmasına rağmen büyük bir şeker krizine

girerken, Şeker Dairesi Başkanlığı’nın, ülkeyi şeker krizine sürükleyen süreçlerle ilgili aktif bir görev yapmaması, diğer yandan özelleştirilen bazı şeker fabrikalarında mücbir sebep gerekçe gösterilerek üretilmeyen şekerlerle ilgili hiçbir cezai müeyyidenin uygulanmaması sektörde yaşanan büyük başıboşluğu ortaya koyuyor. Yine Şeker Kurumu faaliyet-te iken sürekli kota artış talebinde bulunan nişasta bazlı şeker üreten firmaların, kotaların düşürülmesine rağmen Şeker Kurumu kapatıldıktan sonra hiçbir şekilde kota artış talebinde bulunmamaları manidar bulunurken, vekâletle yönetilen bir Başkanlığın NBŞ firmalarının üretimlerine yönelik nasıl etkin bir denetim yapacağı da yaşanan handikabı gözler önüne seriyor.

ŞEKER KURUMU’NUN YENİDEN İHDAS EDİLMESİ PANCARDAN ŞEKER ÜRETİMİNİN DEVAMLILIĞI İÇİN HAYATİ ÖNEM TAŞIYOR!

Pancar ve şeker üretiminde istikrarın sağlanması, özelleştirilen şeker fabrikalarının bulunduğu bölgelerde çiftçiyi üretimden uzaklaştırılacak uygulamaların önüne geçmek, yine bu fabrikaların ülkenin gıda arz güvenliğini tehlikeye atan mücbir sebep oyunlarını bozmak ve en önemlisi düşürülen NBŞ kotalarında etkin bir denetim mekanizmasının sağlanabilmesi için acilen Şeker Kurumu’nun yeniden ihdas edilmesi gerekiyor.

**TARIM BAKANLIĞI VE TÜRKİYE VARLIK FONU CİMER'E YAPILAN
4 BAŞVURUYU DA CEVAPSIZ BIRAKTI!**

CİMER'DEN SAKLANAN ŞEKERDE BÜYÜK VURGUN!

*Ucuz şeker satışı
ile ilgili bilgilerin
Tarım Bakanlığı ile
Türkiye Varlık Fonu
tarafından CİMER'e
verilmeyerek,
kamuoyundan
saklanması, şeker
üzerinde oynanan
büyük oyunu gözler
önüne sererken,
'AL-SATÇI firmalar
neden korunuyor?'
sorusunu gündeme
getirdi.*

*Türkiye'yi 2022 yılında
büyük bir şeker krizinin
içine sürükleyen, ülkeyi
ihtiyacı olmadığı halde
24 yıl sonra şeker itha-
latına mahkûm bırakan
ve TÜRKŞEKER'in ciddi
anlamda zarar etmesine
neden olan ucuz şeker
satışı ile ilgili bilgiler
CİMER'den ve kamuo-
yundan saklanıyor. Ta-
rım ve Orman Bakanlığı
ile Türkiye Varlık Fonu,
1 Ocak-31 Mayıs 2022
tarihleri arasında TÜRK-
ŞEKER TARIM üzerinden
AL-SATÇI firmalara yapı-
lan ucuz şeker satışı ile
ilgili CİMER'e yapılan 4
ayrı başvuruyu da cevap-
landırmayarak, topu bir
birlerine attılar.*

TÜRKİYE, geçtiğimiz yıl yeterli şeker üretimi olmasına rağmen TÜRKŞEKER'in uyguladığı yanlış şeker satış politikasından dolayı ülke büyük bir şeker krizinin içine sürüklenirken, şeker fiyatları da kısa sürede 5 liralardan 30 liralara çıkmıştı. Şeker fiyatlarındaki artışın önüne geçmek için Türkiye 24 yıl aradan sonra ilk kez şeker ithalat kararı aldı. Ancak ithal şeker de fahiş fiyatlara bir çözüm olmazken, şeker sanayisi 2022-2023 kampanya dönemine 300 bin ton şeker stoku ile girdi. İthal şekerin oluşturduğu şeker stoku, şeker sektöründe arz-talep dengesini bozarken, fabrikalar kampanya döneminde ürettikleri şekerini satamayacak duruma geldi. Geçtiğimiz yıl şeker fiyatları sorunu yaşanır-

ken, bu yıl da fabrikalarda stok sorunu yaşanmaya başladı. Stok sorununun da 2023-2024 kampanya döneminde çiftçiye ağır bir fatura çıkarmasından endişe ediliyor.

**PEKİ, NE OLDU DA TÜRKİYE
YETERLİ ŞEKER ÜRETİMİ OLMASINA
RAĞMEN 2022 YILINDA BÜYÜK BİR
ŞEKER KRİZİ YAŞADI?**

Türkiye'yi 2022 yılında şeker krizinin içine sürükleyen ana nedenlerin başında TÜRKŞEKER'in uyguladığı yanlış şeker satış politikası geliyor. Yaşanan ekonomik krizle birlikte bütün maliyetler artarken, TÜRKŞEKER'in piyasa dengelerine göre şeker fiyatlarını artırmaması, buna karşılık özel ve kooperatif fabrikalarının artırmaması şeker fiyatlarında bütün dengeleri bozdu.

Şekerin ucuz kalmasıyla birlikte bütün talep TÜRKŞEKER'e yönelirken, gelen aşırı talep karşısında şeker satışlarının da durdurulması, 'ülkede şekerini bulamamaz' hale getirdi.

UCUZ ŞEKER KİMLERE SATILDI?

Ülke göz göre göre büyük bir şeker krizinin içine sürüklenirken, birileri de ucuz şeker üzerinden büyük bir vurgun yaptı. Özellikle 1 OCAK-31 MAYIS 2022 tarihleri arasında TÜRKŞEKER ve TÜRKŞEKER TARIM üzerinden yapılan şeker satışları, vurgunun boyutunun ortaya çıkarılması için büyük önem taşıırken, bu tarihler arasında gıda imalatçıları ve marketlerin dışında şeker tüccarlığı yapan AL-SATÇI firmalara yapılan şeker satışının kamuoyuna açıklanması gerekiyor.

AL-SATÇI FİRMALARA YAPILAN UCUZ ŞEKER SATIŞI CİMER'DEN BİLE GİZLENİYOR!

TÜRKŞEKER ve TÜRKŞEKER TARIM üzerinden 1 Ocak-31 Mayıs 2022 tarihleri arasında AL-SATÇI firmalara yapılan şeker satışı, kamuoyuna açıklanmadığı gibi bu konuda bilgi edinme hakkı kapsamında Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER)'den talep edilen bilgilerin bile verilmemesi, şekerde oynanan büyük oyunu gözler önüne seriyor.

UCUZ ŞEKERLE İLGİLİ CİMER'E YAPILAN 4 BAŞVURU CEVAPSIZ KALDI!

AL-SATÇI firmalara ne kadar ucuz şeker satıldığına ortaya çıkarılması için bilgi edinme hakkı kapsamında CİMER'e yapılan 4 ayrı başvuru cevapsız kaldı. CİMER'e yapılan; "1 Ocak-31 Mayıs

2022 tarihleri arasında TÜRKŞEKER ve TÜRKŞEKER TARIM'ın, şeker toptancılığı yapan kişi, grup veya firmalara toptan şeker satışı olmuş mudur? Şeker satışı olmuşsa kaç liradan satılmıştır? Kişi,

grup veya firma ismi verilmeden cevaplandırılması" yönündeki başvurulara hem Tarım ve Orman Bakanlığı hem de Türkiye Varlık Fonu cevap vermedi.

CİMER'E YAPILAN 1'İNCİ BAŞVURU:

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş.
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Pazarlama ve Satış Dairesi Başkanlığı

Sayı : E-41989804-942.01.99-199111
Konu : 2202897412 Sayılı Cimer Başvurusu

04.08.2022

Ülkemiz şeker ihtiyacının ancak %35'ini karşılayabilecek üretim kapasitesine sahip olan Şirketimiz, başta küçük yerel imalatçılar olmak üzere tüm imalatçılarımıza, İl Tarım ve Orman Müdürlükleri koordinatörlüğünde AKS 'de (Arcılık Kayıt Sistemi) kayıtlı ve aktif arcılık yapan arcılarımıza ve RFG (Raf Fiyat Garantili) satış sistemi kapsamında büyük, orta ve küçük ölçekli market raflarından halkımıza destek olmaktadır. Şirketimiz piyasaya şeker arzına devam etmekte olup, bugüne kadar yaklaşık 13.000 firmaya şeker satışı gerçekleştirilmiştir. Şeker satışı yaptığımız firma bilgileri Kişisel Verilerin Korunması Kanunu gereği üçüncü şahıslarla paylaşılmamaktadır. Bilgilerinizi rica ederiz.

Edip UYAN
Pazarlama ve Satış Dairesi Başkanı

Ek: 2202897412

TARIM BAKANLIĞI KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNUNU GEREKÇE GÖSTEREREK AL-SATÇI FİRMALARA YAPILAN ŞEKER SATIŞI İLE İLGİLİ BİLGİYİ CİMER'E VERMEDİ!

Tarım ve Orman Bakanlığı, konuyla ilgili 26 Haziran 2022 tarihinde CİMER'e yapılan başvuruya 4 Ağustos 2022 tarihinde TÜRKŞEKER tarafından cevap vererek, TÜRKŞEKER'in bugüne kadar 13 bin firmaya şeker satışı gerçekleştirdiği, şeker satışı yapılan firma bilgilerinin kişisel verilerin korunması kanununu gereği üçüncü şahıslarla paylaşılamayacağı belirtildi. Başvuruda firma bilgilerinden bağımsız olarak AL-SATÇI firmalara satılan şeker miktarının açıklanması istenmesine rağmen, Kişisel Verilerin Korunması Kanununu gerekçe gösterilerek başvurunun cevaplandırılması dikkat çekti.

CİMER'E YAPILAN 2'NCİ BAŞVURU:

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş.
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Pazarlama ve Satış Dairesi Başkanlığı

Sayı : E-41989804-942.01.99-210057
Konu : 2203605702 Sayılı Cimer Başvurusu

05.09.2022

29.04.2021 tarihi itibarıyla Türkşeker Tarım ve Gıda San.Tic. A.Ş.'nin Şirketimiz açısından iştirak statüsü sona ermiş olup; 01.01.2022-31.05.2022 tarihleri arasında Şirketimizce tüccar/toptancılara şeker satışı yapılmamıştır. Sadece Türkşeker Tarım A.Ş. ile Tarım Kredi Birlik A.Ş.'ye raflara verilmek üzere ve imalatçılara kapasite raporları çerçevesinde satış yapılmıştır. Türkşeker Tarım A.Ş.'nin kimlere satış yaptığı bilgisi Şirketimizde bulunmamaktadır. Bilgilerinizi rica ederiz.

Ahmet AÇIKGÖZ
Genel Müdür Yardımcısı

Ek: 2203605702

TARIM BAKANLIĞI TOPU TÜRKİYE VARLIK FONUNA ATTİ!

Tarım ve Orman Bakanlığı, AL-SATÇI firmalara yapılan ucuz şeker satışının açıklanması için 11 Ağustos 2022'de CİMER'e yapılan ikinci başvuruyu da cevaplandırmayarak, topu bu sefer Türkiye Varlık Fonuna attı. TÜRKŞEKER tarafından CİMER'e 5 Eylül 2022'de verilen cevapta; "29.04.2021 tarihi itibarıyla Türkşeker Tarım A.Ş.'nin şirketimiz açısından iştirak statüsü sona ermiş olup, 01.01.2022-31.05.2022 tarihleri arasında şirketimizce tüccar/toptancılara şeker satışı yapılmamıştır. Sadece Türkşeker Tarım A.Ş. ile Tarım Kredi Birlik A.Ş.'ye raflara verilmek üzere ve imalatçılara kapasite raporları çerçevesinde satış yapılmıştır. Türkşeker Tarım A.Ş.'nin kimlere satış yaptığı bilgisi şirketimizde bulunmamaktadır" Görüleceği üzere, TÜRKŞEKER, bahsedilen tarihte tüccar/toptancılara şeker satışının yapılmadığını ancak Türkiye Varlık Fonu'na devredilen TÜRKŞEKER TARIM üzerinden yapılan satış bilgisinin ise kendilerinde mevcut olmadığını belirterek, adres olarak Türkiye Varlık Fonunu gösterdi.

ŞEKER SATIŞI TAMAMEN TÜRKŞEKER TARIMA KAYDIRILMIŞTI!

Görevden alınan TÜRKŞEKER eski Genel Müdürü Mücahit Alkan döneminde, şeker satışının neredeyse tamamı TÜRKŞEKER üzerinden TÜRKŞEKER TARIM'a kaydırılmıştı. TÜRKŞEKER'in ürettiği şekerin TÜRKŞEKER TARIM üzerinden yapılması şaibeli satışları gündeme getirmişti.

CİMER'E YAPILAN 3'ÜNCÜ BAŞVURU:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANLIĞI İLETİŞİM BAŞKANLIĞI

#2204603195 Başvuru Detayı

Başvuru Tarihi: 07.10.2022 Başvuru Yolu: İnternet Başvuru Tipi: Bilgi Edinme Hakkı

"1 Ocak-31 Mayıs 2022 tarihleri arasında TÜRKŞEKER TARIM'ın, şeker toptancılığı yapan kişi, grup veya firmalara toptan şeker satışı olmuş mudur? Şeker satışı olmuşsa kaç liradan satılmıştır?" Sorusunun; kişi, grup veya firma ismi verilmeden cevaplandırılmasını saygılarımla arz ve talep ederim.

Başvuru hareketleri için tıklayınız.

07.10.2022 12:45 tarihinde internet üzerinden başvuru alındı.

07.10.2022 12:45 tarihinde CİMER tarafından TÜRKİYE VARLIK FONU YÖNETİMİ ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ tarafına sevk edildi.

13.10.2022 10:31 tarihinde TÜRKİYE VARLIK FONU YÖNETİMİ ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ tarafından TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI tarafına sevk edildi.

07.11.2022 10:36 tarihinde TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ tarafından cevap gazıldı.

TÜRKİYE VARLIK FONU TOPU TARIM BAKANLIĞINA ATTI!

Tarım ve Orman Bakanlığı, CİMER'e yapılan ikinci başvuruda topu Türkiye Varlık Fonu'na atarken, Türkiye Varlık Fonu da 7 Ekim 2022'de CİMER'e yapılan üçüncü başvuruyu cevaplandırmayarak, topu Tarım ve Orman Bakanlığına attı. TÜRKŞEKER TARIM üzerinden AL-SATÇI firmalara yapılan ucuz şeker satışı ile ilgili bilgiler TÜRKŞEKER TARIM'ın bağlı olduğu Türkiye Varlık Fonu'ndan istenmesine rağmen, Varlık Fonu yapılan başvuruya cevap vermeyerek, yapılan başvuruyu 13 Ekim'de Tarım ve Orman Bakanlığına yönlendirdi. Tarım ve Orman Bakanlığı da 7 Kasım'da CİMER'e verdiği cevapta; "Türkşeker Tarım A.Ş'nin kimlere satış yaptığı bilgisinin adı geçen firmadan istenmesi hususunda, bilgilerinizi rica ederiz" denildi.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Pazarlama ve Satış Dairesi Başkanlığı

Sayı : E-41989804-942.02.99-234289
Konu : 2204603195 Sayılı Cimer Başvurusu

04.11.2022

Türkşeker Tarım ve Gıda San.Tic.A.Ş.'nin kimlere satış yaptığı bilgisinin adı geçen firmadan istenmesi hususunda, Bilgilerinizi rica ederiz.

Ahmet AÇIKGÖZ
Genel Müdür Yardımcısı V.

Ek: 2204603195 Sayılı Cimer Başvurusu

CİMER'E YAPILAN 4'ÜNCÜ BAŞVURU:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANLIĞI İLETİŞİM BAŞKANLIĞI

Başvuru Tarihi: 07.11.2022 Başvuru Yolu: İnternet Başvuru Tipi: Bilgi Edinme Hakkı

"1 Ocak-31 Mayıs 2022 tarihleri arasında TÜRKŞEKER TARIM'ın, şeker toptancılığı yapan kişi, grup veya firmalara toptan şeker satışı olmuş mudur? Şeker satışı olmuşsa kaç liradan satılmıştır?" Sorusunun; kişi, grup veya firma ismi verilmeden cevaplandırılmasını saygılarımla arz ve talep ederim.

Önemli Not: 7 Ekim 2022 tarihli başvurmuz ile söz konusu bilgi talebini, Türkşeker Tarım'ın bağlı olduğu kurum itibarıyla Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünden talep etmiştik. Ancak talebimiz 13 Ekim 2022'de Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünden Tarım ve Orman Bakanlığına gönderilmişti. Fakat Türkşeker Tarım, Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı ve ilgili kuruluş olmadığı için bilgi talebimize cevap verilmemiştir.

Konuyla ilgili olarak Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı Türkşeker tarafından verilen cevapta, "Türkşeker Tarım'ın satışı yaptığı şeker satıcıları ile ilgili bilgilerin Türkşeker Tarım'dan talep edilmesi gerektiği" belirtilmiştir. Bundan dolayı söz konusu bilgi talebimizin Türkşeker Tarım'ın bağlı bulunduğu Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü tarafından cevaplandırılması gerekmektedir.

Saygılarımla arz ederim.

Gizli

Başvuru hareketleri için tıklayınız.

07.11.2022 11:03 tarihinde internet üzerinden başvuru alındı.

07.11.2022 11:03 tarihinde CİMER tarafından TÜRKİYE VARLIK FONU YÖNETİMİ ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ tarafına sevk edildi.

07.12.2022 12:11 tarihinde TÜRKİYE VARLIK FONU YÖNETİMİ ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ tarafından TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI tarafına sevk edildi.

27.12.2022 09:58 tarihinde TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ tarafından cevap gazıldı.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Pazarlama ve Satış Dairesi Başkanlığı

Sayı : E-41989804-942.01.99-258492
Konu : 2205107460 Sayılı Cimer Başvurusu

26.12.2022

Başvurunuzda talep ettiğiniz bilgiler Şirketimizin bilgisi dışında olup Türkşeker Tarım A.Ş.'den temin edebilirsiniz. Bilgilerinizi rica ederiz.

Ahmet AÇIKGÖZ
Genel Müdür Yardımcısı

Ek: 2205107460

TÜRKİYE VARLIK FONU 4'ÜNCÜ BAŞVURUYU DA CEVAPLANDIRMAYARAK BAŞVURUYU YİNE TARIM BAKANLIĞINA YÖNLENDİRDİ! TARIM BAKANLIĞI DA TOPU TÜRKİYE VARLIK FONU'NA ATTI!

Ucuz şeker satışı ile ilgili yapılan vurgun iddialarının ortaya çıkarılması için yapılan üçüncü başvurunun da cevapsız kalması üzerine 7 Kasım 2022'de CİMER'e 4'üncü başvuru yapılarak Türkiye Varlık Fonu'ndan yeniden bilgi talep edildi. Yapılan bilgi talebinde TÜRKŞEKER'in verdiği; "Bu bilgi TÜRKŞEKER TARIM'dan istenmesi" yönündeki cevabı özellikle vurgulanmasına rağmen Türkiye Varlık Fonu yine cevap vermeyerek, konuyu 7 Aralık 2022'de yine Tarım ve Orman Bakanlığına yönlendirdi. Tarım ve Orman Bakanlığı da 27 Aralık 2022'de CİMER'e 3'üncü başvuruda

olduğu gibi benzer bir cevap vererek; "Başvurunuzda talep ettiğiniz bilgiler şirketimizin bilgisi dışında olup TÜRKŞEKER TARIM A.Ş'den temin edebilirsiniz" diyerek cevapsız bıraktı. Görüleceği üzere Türkiye'yi 2022 yılında büyük bir şeker krizi içine sürükleyen ve TÜRKŞEKER'in ciddi bir zarar etmesine neden olan ucuz şeker satışı ile ilgili CİMER'e yapılan 4 ayrı başvurunun da kurumların topu bir birinin üzerine atarak cevaplandırılmaması, yaşanan felaketi gözler önüne seriyor.

ŞEKER FİYATLARI ARTIRILMAYARAK ŞEKER VURGUNUNA ZEMİN Mİ HAZIRLANDI?

Türkiye Varlık Fonu ile Tarım ve Orman Bakanlığının, 1 Ocak-31 Mayıs 2022 tarihleri arasında şeker tüccarlığı yapan AL-SATÇI firmalara yapılan ucuz şeker satışı ile ilgili bilgileri CİMER'e vermemesi, 'şeker fiyatları artırılmayarak şeker vurgununa zemin mi hazırlandı?' sorusunu gündeme getiriyor.

HESABINI SORMASI GEREKEN KURUMLAR BİLGİLERİ KAMUOYUNDAN SAKLIYOR!

Türkiye'yi şeker krizinin içine sürükleyen, ülkeyi şeker ithalatına mahkum bırakan ve TÜRKŞEKER'in zarar etmesine neden olan ucuz şeker satışının sorumlularından hesabı sorulacağı yerde Tarım ve Orman Bakanlığı ile Türkiye Varlık Fonu'nun ucuz şeker satışı ile ilgili bilgileri CİMER'e vermeyerek kamuoyundan saklaması, şekerde oynanan büyük oyunu gözler önüne seriyor.

NİŞASTA BAZLI ŞEKER (NBŞ)'DE

DERİN SESSİZLİK!

Nişasta Bazlı Şeker (NBŞ) kotası, 2018 yılında düşürülürken, öncesinde yüksek kotaya rağmen her yıl kota artış talebinde bulunan NBŞ firmalarının kotalar düşürüldükten sonra derin bir sessizliği bürünmesi dikkat çekiyor. Şeker piyasasında etkin bir denetim görevi gören Şeker Kurumu'nun kotalar düşürülmeden hemen önce kapatılması, yerine kurulan Şeker Dairesi Başkanlığı'nın 'kapalı devre çalışması'; 'NBŞ kotaları düşürülerek denetim serbestliği mi getirildi?' sorusunu gündeme getiriyor.

Nişasta bazlı şekerlerin (NBŞ) kotası, 2018 yılında Şeker Kanunu'nda yapılan değişiklikle yüzde 10'dan yüzde 5'e düşürülürken, son üç yıldır da Cumhurbaşkanı kararıyla yüzde 2,5 olarak uygulanıyor. AKP hükümetleri döneminde 2002'den 2018 yılına kadar nişasta bazlı şekerlerde AB standartlarının çok üstünde (yüzde 10) kota uygulanırken, bu yetmezmiş gibi NBŞ kotası her yıl Bakanlar Kurulu kararı ile artırılıyordu. 2002-2018 yılları arasında NBŞ kotası sadece 2017 yılında artırılmazken, diğer yılların tamamında yüzde 10 olan NBŞ kotası (yüzde 25 ile yüzde 50) değişen oranlarda artırılmıştı. Türkiye'nin ihtiyacı olmadığı halde zaten yüksek olan NBŞ kotasının bir de Bakanlar Kurulu kararı ile artırılması, pancar üretimine büyük darbe vururken, aynı zamanda sağlık açısından tartışmalı olan NBŞ'nin gıda ürünlerinde de çok yaygın kullanılmasına neden olmuştu.

NBŞ FİRMALARININ ÜRETİMLERİ DENETLENİYOR MU?

Nişasta bazlı şekerlerin kotasının, 2018 yılında Şeker Kanununda yapılan değişiklik ve Cumhurbaşkanlığı kararı ile yüzde 15'lerden yüzde 2,5'a kadar düşürülmesi halk sağlığı ve pancar üretimi açısından olumlu bir adım olarak görülürken, kotaların düşürülmesiyle birlikte nişasta bazlı şeker üreten firmaların son 4 yıldır derin bir sessizliğe bürünmesi 'yeterli denetimler yapılmıyor mu?' sorusunu gündeme getiriyor.

KOTALAR YÜKSEK KEN SÜREKLİ KOTA ARTIRIM TALEBİNDE BULUNAN NBŞ FİRMALARI KOTALAR DÜŞÜRÜLDÜKTEN SONRA SESSİZLİĞE BÜRÜNDÜ!

Nişasta bazlı şekerlerin kotasının yüzde 10 olarak uygulandığı 2018 yılı öncesi,

başta ABD'li Cargill ve Amylum Nişasta olmak üzere kotalı üretim hakkına sahip (Cargill, Amylum Nişasta, Pendik Nişasta, Sunar, Tat Nişasta) 5 firma, bazı tarımsal sivil toplum örgütlerinin de desteği ile ülkede glikoz açığı bulunduğu iddiasıyla her yıl kamuoyu baskısı oluşturarak, kotaların artırılmasını sağlıyordu. 5 NBŞ firmasının kendilerine tanınan yüzde 10 kotanın neredeyse tamamına yakınına izoglikoz üretiminde kullanıp, sonra glikoz açığını gerekçe göstererek Bakanlar Kurulu'ndan kota artış talebinde bulunması NBŞ üretiminde nasıl bir oyun oynandığını gözler önüne seriyordu.

AK PARTİ HÜKÜMETLERİ VE NBŞ FİRMALARININ 16 YILLIK GLİKOZ OYUNU!

2018 yılında Şeker Kanunu'nda yapılan değişiklikle birlikte nişasta bazlı şekerlerin kotası yüzde 10'dan, yüzde 5'e düşürülürken, aynı zamanda bu kotanın yüzde 50'sinin de glikoz üretiminde kullanma zorunluluğu getirildi. Kotalarının düşürülmesinin yanında sadece bu zorunluluk bile NBŞ firmalarının yıllardır oynadığı 'glikoz oyununu' bozması açısından şeker piyasasında devrim niteliğinde bir karar olurken, AKP hükümetlerinin neden 16 yıl boyunca pancar üretimine büyük zarar veren bu oyuna müdahale etmeyerek NBŞ firmalarının haksız kazanç elde etmesine göz yumulduğunun da sorgulanmasını gündeme getirmişti.

Yüksek kota ve glikoz sınırlaması olmadığı dönemde 'glikoz açığı var' diyerek deyim yerinde ise ortalığı yıkan NBŞ firmalarının, 2018 yılında kotaların düşürülmesi ve üretim kotasının yüzde 50'sine glikoz üretim zorunluluğunun getirilmesiyle birlikte derin bir sessizliğe bürün-

Pazarlama Yılı	Pancar Şekeri Kotası (A)	NBŞ Kotası (A)	Artırılmış/ Düşürülmüş	NBŞ Kota Artışı %	Toplam A Kotası
2002/2003	2.107	234	351	50	2.458
2003/2004	2.107	234	351	50	2.458
2004/2005	2.107	234	351	50	2.458
2005/2006	2.107	234	351	50	2.458
2006/2007	2.107	234	351	50	2.458
2007/2008	2.107	234	316	35	2.423
2008/2009	2.400	267	333	25	2.733
2009/2010	2.438	271	407	50	2.845
2010/2011	2.200	244	366	50	2.566
2011/2012	2.200	244	329	35	2.529
2012/2013	2.200	244	337	38	2.537
2013/2014	2.200	244	305	25	2.505
2014/2015	2.250	250	325	30	2.575
2015/2016	2.250	250	313	25	2.563
2016/2017	2.385	265	265	0	2.650
2017/2018	2.537	267	134*	-50	2.670
2018/2019	2.565	135	-	-	2.700
2019/2020	2.633	67,5	-	-	2.700
2020/2021	2.633	67,5	-	-	2.700
2021/2022	2.633	67,5	-	-	2.700
2022/2023	2.681	68,75	-	-	2.750

2002-2017 YILLARI ARASINDA BAKANLAR KURULU KARARI İLE ARTIRILAN NBŞ KOTA MİKTARLARI

NİŞASTA BAZLI ŞEKERİ KOTALI ÜRETEN ŞİRKETLER

Amylum Nişasta San. Ve Tic. A.Ş.

Cargill Tarım ve Gıda San. Tic. A.Ş.

PNS Pendik Nişasta Sanayi A.Ş.

Sunar Mısır Entegre Tesis.

Tat Nişasta San. ve Tic. A.Ş.

mesi dikkat çekiyor. Yüzde 10 kotayı bile yeterli görmeyip her yıl kamuoyu baskısı oluşturan NBŞ firmalarının, kotaların yüzde 2,5'a düşürülmesiyle birlikte sessizliğe bürünmesi sizce de manidar değil mi?

ŞEKER PİYASASINDA ETKİN BİR DENETİM GÖREVİ BULUNAN ŞEKER KURUMU 2017'NİN SONUNDA DEVRE DIŞI BIRAKILDI!

Şeker sektöründe denetim ve izlenebilirlik açısından etkin bir görevi bulunan Şeker Kurumu'nun 2017'nin sonunda kapatılarak, bütün yetki/görevi ile Tarım ve Orman Bakanlığına devredilmesiyle birlikte gerek şeker fabrikalarının gerekse NBŞ firmalarının üretimlerinin nasıl denetlendiğine dair sağlıklı bilgilere de ulaşamaz oldu.

NBŞ FİRMALARI DENETLENİYOR MU? ŞEKER DAİRESİ BAŞKANLIĞI 5 YILDIR KAMUOYUNA HİÇ BİR AÇIKLAMA YAPMIYOR!

NBŞ firmaları, yüksek kotaya rağmen kayıt dışı üretime tenezzül ederek, bu üre-

timlerini denetimlerden kaçırmak için de çok farklı yollara başvuruyorlardı. Ancak Şeker Kurumu, yaptığı sıkı denetimlerle kota üstü yapılan üretimi tespit ederek NBŞ firmalarına çok ağır para cezaları kesti. Şeker Dairesi Başkanlığının 2018 yılında kurulmasıyla birlikte kamuoyuna bugüne kadar NBŞ firmalarına yönelik yapılmış bir denetim ve kayıt dışı üretim tespit edilip edilmediğine yönelik hiçbir açıklamanın yapılmaması düşündürücü bulunuyor.

KOTALAR DÜŞÜRÜLEREK DENETİM SERBESTLİĞİ Mİ GETİRİLDİ?

Sonuç olarak, NBŞ kotaları düşürülmeden hemen önce şeker piyasasında etkin bir denetim görevi gören Şeker Kurumu'nun kapatılması, yerine kurulan Şeker Dairesi Başkanlığının, 'kapalı devre' çalışması, NBŞ firmalarının düşürülen kotalar karşısındaki sessizliğini daha kaygı verici bir duruma getirirken, 'NBŞ kotaları düşürülerek denetim serbestliği mi getirildi?' sorusunu gündeme getiriyor.

TÜRKŞEKER'İN BORCU 7 MİLYAR LİRAYI GEÇTİ HAZİNE BORÇ VERDİ!

YENİ BİR ÖZELLEŞTİRMENİN ALT YAPISI MI OLUŞTURULUYOR?

TÜRKŞEKER, 2019-2022 yılları arasında yanlış yönetilmesinden dolayı büyük bir borç batağına sürüklendi. Geçtiğimiz Haziran ayında görevden alınan Mücahit Alkan'ın görev yaptığı 3 yılda kurumun borcu katlanarak artarken, bu dönemde özellikle Türkşeker Tarım üzerinden yapılan başta şeker ve küspe satışları olmak üzere bütün ticari faaliyetlerin sorgulanması gündeme getiriyor. Kurum kaynaklarının Türkşeker Tarım üzerinden belli menfaat gruplarına aktarıldığına yönelik ciddi iddialar gündeme gelmesine rağmen, somut, belgeli bu iddialar karşısında hiçbir soruşturma ve incelemenin yapılmaması ise dikkat çekiyor.

TÜRKŞEKER'in uzun bir aradan sonra 2022 yılını 1 milyar lira operasyonel karlılıkla kapatması beklenirken, içinde düştüğü büyük borç batağı, 15 şeker fabrikasında üretimi tehdit ediyor. TÜRKŞEKER'in banka ve piyasalara toplam borcu 7 milyar lirayı geçerken, yüksek faiz gideri ve bilanço dengelerinin bozulmasından dolayı da yeni kredi bulmakta büyük sıkıntı yaşıyor.

HAZİNE TARAFINDAN 1.850 MİLYAR LİRA BORÇ VERİLDİ!

TÜRKŞEKER'in sürdürülemez borç yapısı faaliyetlerini de olumsuz etkilerken, 2022 yılında Hazine tarafından 1 milyar 850 milyon lira borç verildi. TÜRKŞEKER'in bu kampanya döneminde yaptığı pancar avans ve bedel ödemeleri ile cari harcamalar Hazine'den alınan bu borçla karşılandı.

HAZİNE'DEN SERMAYE TRANSFERİ YAPILARAK TÜRKŞEKER'İN MALİ YAPISI GÜÇLENDİRİLECEĞİ YERDE NEDEN BORÇ VERİLDİ?

Büyük bir borç batağına sürüklenen TÜRKŞEKER'e sermaye transferi yapılarak mali yapısının güçlendirilmesi gerekirken, Hazine'ye borçlandırılması da dikkat çekti. Hazinenin borç verme mantığı ileriye dönük özelleştirme kaygısını gündeme getirirken, geçmişte

yapılan özelleştirmelerde mali yapısı zayıflatılmış fabrikaların satışında kamuoyu daha rahat ikna edilebilmişti.

BORÇ BATAĞINDAKİ TÜRKŞEKER ÖZELLERİN İŞTAHINI KABARTIYOR!

Şeker fiyatlarının artmasından dolayı özelleştirilen şeker fabrikalarının büyük karlar elde ettiği bir dönemde, TÜRKŞEKER'in büyük bir borç batağına sürüklenmesi, bu fabrikalara yönelik iştahı da artırıyor. Hükümetin acilen TÜRKŞEKER'in mali yapısını güçlendirecek adımlar atmak yerine Hazine tarafından borçlandırılması, stratejik kuruluşların başında gelen şeker fabrikalarındaki üretimin sürdürülebilirliğini tehlikeye atıyor.

TÜRKŞEKER, TÜRKŞEKER TARIM ÜZERİNDEN BÖYLE YAĞMALANDI!

Mücahit Alkan'ın görev yaptığı 2019-2022 yılları arasında TÜRKŞEKER'in ürettiği şeker ve küspe satışlarının tamamına yakınının TÜRKŞEKER TARIM üzerinden yapılması dikkat çekerken, TÜRKŞEKER TARIM üzerinden yapılan satışlarla ilgili kuruma bilgi verilmeme-

si kurumun nasıl yağmlandığını ortaya koyuyor. TÜRKŞEKER'in, CİMER'e yapılan başvuruda 1 Ocak - 31 Mayıs 2022 tarihleri arasında TÜRKŞEKER TARIM üzerinden Al-Satçı firmalara yapılan şeker satışı ile ilgili bilgileri kurumda olmadığı için verememesi, şeker satışlarındaki gizemliliği gözler önüne seriyor.

MÜCAHİT ALKAN DÖNEMİ NEDEN SORGULANMIYOR?

Sözde regülasyon amacıyla kurulan TÜRKŞEKER TARIM, Mücahit Alkan döneminde tamamen amacı dışında kullanılırken, çiftçiden alınan ürünlerin belli çıkar gruplarına kapalı kapılar ardında peşkeş çekildiği ortaya çıkmıştı. TÜRKŞEKER'in ürettiği şeker ve küspenin, hareket alanı daha rahat olan TÜRKŞEKER TARIM üzerinden yapılması, bu satışları şaibeli hale getirirken, gündeme gelen belgeli yolsuzluklarla ilgili hiçbir inceleme ve soruşturmanın yapılmaması da 'Mücahit Alkan dönemi neden sorgulanmıyor?' sorusunu gündeme getiriyor.

Kamuya ait 15 şeker fabrikasının çatı kuruluşu TÜRKŞEKER, 2019-2022 yıllarında uygulanan yanlış politikalarla büyük bir borç batağına sürüklenirken, stratejik fabrikalarda üretimin sürdürülebilirliği de tehlikeye girdi. Mevcut borç yapısı ile Türkşeker'de üretimin sürdürülebilirliği mümkün görünmezken, hükümetin mali yapısını güçlendirmek yerine Hazine tarafından borçlandırılması 'yeni bir özelleştirmenin alt yapısı mı oluşturuluyor?' sorusunu gündeme getirdi.